

tilastotiedotus statistisk rapport

ISSN 0355-2306

Tilastokeskus
Statistikcentralen
Central Statistical Office of Finland

1985

Tiedustelut - Förfrågningar

Anne Suhtala
(90) 5800453

Päiväys - Datum

31.7.1985

Sarja ja nro - Serie och nr

PA 1985:32

PALKAT
LÖNER

TEOLLISUUSTYÖNTEKIJÖIDEN PALKAT 1985, 1. neljännes¹

INDUSTRIARBETARNAS LÖNER 1985, 1 kvartalet¹

Tässä Tilastotiedotuksessa julkaistaan Suomen Työntekijäin Keskusliiton keräämät ja käsittelemät teollisuustyöntekijöiden palkkatiedot. Palkkatilaston tarkoitusta ja siinä käytettävää menetelmää on selostettu Sosiaalisessa Aikakauskirjassa n:o 7-8/1953.

Tilaston piiriin kuului ensimmäisellä neljänneksellä 1985 kaikkiaan 175 921 miestä ja 83 589 naista. Teollisuuden työntekijöiden keskimääräinen tuntiansio kaikilla virallisen palkkatilaston käsittämällä aloilla oli ilman arkipyhäkorvauksia miehillä 33,66 (33,77) mk ja naisilla 25,79 (25,85) mk. Arkipyhäkorvauksineen vastaavat ansiot olivat miehillä 34,44 (34,55) mk ja naisilla 26,43 (26,49) mk. Työehtosopimusten mukaiset kevään palkankorotukset ovat tilastossa mukana vain osittain.

Viralliseen ansiotilastoon on vuoden 1985 1. neljänneksestä lähtien alan tilaston tultua uudistetuksi sisällytetty aiemmin vain keskusliiton varsinaisessa tilastossa esitetyt väri- ja lakkatehtaita, teknokemiantehtaita, lääketehaita ja muovitehtaita sekä tilaston ulkopuolella olleita kattohuopatehtaita koskevat ansiotiedot. Taulussa B ne on esitetty yhtenä teollisuusalan nimellä "kemiallistekninen teollisuus".

Tästä muutoksesta johtuen koko teollisuutta koskevat keskimääräiset tuntiansioluvut eivät ole suoraan vertailukelpoisia edellisen neljänneksen tuntiansiolukuihin. Suluissa esitetyt keskimääräiset tuntiansioluvut on laskettu entisin perustein.

Laskettaessa edellä mainittujen ja taulussa B esitettyjen tuntiansioiden perusteella neljänneksen välistä ansiokehitystä on syytä ottaa huomioon, että niillä aloilla, joilla palkkaus perustuu kuukausi- tai kausipalkkajärjestelmään, keskituntiansiot vaihtelevat neljänneksittäin neljännekseen sisältyvien työtuntien määrästä riippuen. Työntekijöille palkanmaksukaudelta maksettu kuukausi- tai kausipalkka on kuitenkin samansuuruinen riippumatta siitä, kuinka monta säännöllistä työtuntia palkanmaksukausiin ko. neljänneksenä sisältyy.

1) Edelliset tiedot on julkaistu Tilastotiedotuksessa n:o PA 1985:24.

1) Föregående kvartals uppgifter har publicerats i Statistik rapport PA 1985:24.

Aloilla, joilla merkittävä osa työntekijöistä on keskeytymättömässä kolmivuorotyössä, tätä vaihtelua kokonaiskeskituntiansioiden osalta lisää vielä arkipyhien sijoittuminen eri tavalla eri neljänneksille. Näin on mm. paperi- ja puumassateollisuudessa ja kemian perusteollisuudessa.

Kauppamylllyjen, kovaleipä-, keksi- ja makaroonitehtaiden, sokeri- ja makeistehtaiden sekä panimo- ja virvoitusjuomatehtaiden osalta kuten myös veneveistäimöiden osalta tilastoinnissa on vuoden 1985 1. neljänneksestä lähtien siirrytty koko vuosineljänneksen kattavaan yksilölliseen palkkatilastoon. Siten nyt julkaistavat näiden alojen ansiotiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien ryhmäkohtaisesti kerätyn aineiston tietoihin.

Tämän keskituntiansioiden neljänneksittäisen vaihtelun poistamiseksi on teollisuustyöntekijöiden keskituntiansiot toisesta neljänneksestä 1979 lähtien julkaistu myös ns. kausipalkkatasattuina. Tällöin neljänneksittäisen työpanoksen vaihtelun vaikutus keskituntiansioihin paperi- ja puumassateollisuudessa on eliminoitu käyttäen hyväksi kunakin vuosineljänneksenä maksetun ja tehdyn työajan suhdetta.

Teollisuuden työntekijöiden keskimääräinen tuntiansio ilman arkipyhäkorvauksia otettaessa huomioon tämä paperi- ja puumassateollisuudessa suoritettu kausipalkkatasaus oli miehillä 33,64 (33,75) mk ja naisilla 25,78 (25,84) mk. Arkipyhäkorvauksineen vastaavat ansiot olivat miehillä 34,42 (34,53) mk ja naisilla 26,42 (26,48) mk.

Teollisuustyöntekijöiden keskimääräisissä tuntiansioissa tapahtuneet prosentuaaliset muutokset käyvät selville oheisesta asetelmasta. Sulkeissa olevia lukuja laskettaessa on otettu huomioon paperi- ja puumassateollisuuden kausipalkkatasaus.

Vertailu jaksot	MIEHET	
	Ilman arkipyhä- korvauksia	Arkipyhä- korvauksineen
IV/84 - I/85	+ 3,9 (+ 3,5)	+ 3,9 (+3,5)
I/84 - I/85	+10,9 (+10,7)	+10,8 (+10,6)
NAISET		
Vertailu jaksot	Ilman arkipyhä- korvauksia	Arkipyhä- korvauksineen
IV/84 - I/85	+2,6 (+2,3)	+2,6 (+2,4)
I/84 - I/85	+9,9 (+9,7)	+9,9 (+9,7)

Lomaltapaluuraha ei sisälly tilaston lukuihin.

Taulukon B keskimääräisiin kokonaistuntiansioihin eivät sisälly erikseen maksetut arkipyhäkorvaukset. Sen sijaan yli- ja sunnuntaiyökerotukset sisältyvät kaikkiin, tässä tilastossa esitettyihin keskimääräisiin tuntiansioihin.

I denna Statistisk rapport publiceras uppgifterna om industriarbetarnas löner som insamlats och bearbetats av Arbetsgivarnas i Finland Centralförbund. För innehåll och metoder som använts i lönestatistiken har redogjorts i Social Tidskrift nr 7-8/1953.

Statistiken för I kvartalet 1985 omfattade innalles 175 921 män och 83 589 kvinnor. Den genomsnittliga timförtjänsten för alla de industribranscher som den officiella lönestatistiken omfattar var exklusive helgdagsersättning 33,66 (33,77) mk för män och 25,79 (25,85) mk för kvinnor. Motsvarande förtjänster inklusive helgdagsersättning var för män 34,44 (34,55) mk samt för kvinnor 26,43 (26,49) mk. Det bör nämnas att vårens löneförhöjningar enligt kollektivavtalen bara delvis ingår i statistiken.

I den officiella förtjänststatistiken har från och med första kvartalet 1985, då statistiken förnyats, inkluderats förtjänst-uppgifter för arbetare vid färg- och lackfabriker, teknokemiska-fabriker, läkemedelsfabriker och plastfabriker. Dessa uppgifter har tidigare framgått endast ur centralförbundets egentliga statistik. Även förtjänstuppgifter för arbetare vid takfiltfabriker har inkluderats. Denna bransch har hittills stått utanför även centralförbundets statistik. I bilagda tabell presenteras ovan-nämnda branscher under benämningen "kemiskteknisk industri".

Sålunda är inte hela industrins genomsnittliga timförtjänststal direkt jämförbara med föregående kvartals motsvarande tal. De enligt tidigare grunder beräknade genomsnittliga förtjänsttalen är angivna inom parentes.

Vid beräkningar av kvartalsvisa förtjänstutvecklingar på basen av ovannämnda och i tabell B presenterade medeltimförtjänster är det skäl att beakta, att i branscher med månadslön eller periodlön, varierar medeltimförtjänsten kvartalsvis, beroende på antalet arbetstimmar i kvartalen. Den månads- eller periodlön som betalas åt arbetaren är emellertid lika stor, oberoende av hur många regelbundna arbetstimmar som ingår i löneperioderna för ifrågavarande kvartal.

I de branscher, där en stor del av arbetarna utför kontinuerligt treskiftsarbete, ökas variationen i den totala medeltimförtjänsten ytterligare av att söckenhelgerna infaller olika i olika kvartal. Detta är fallet inom bla pappers- och trämasseindustrin och inom den kemiska basindustrin.

Inom branscherna handelskvarnar, knäckebröds-, kex- och makaronifabriker, socker- och sötsaksfabriker, bryggerier och läskedrycksfabriker samt inom båtvarv har man från första kvartalet 1985 övergått till individuell lönestatistik som omfattar hela kvartalet. Sålunda är de nu publicerade förtjänstuppgifterna för dessa branscher inte heller helt jämförbara med tidigare uppgifter, som grundade sig på gruppvis insamlat primärmaterial.

För att eliminera denna kvartalsvisa variation i medeltimförtjänsten har man från andra kvartalet 1979 även publicerat industriarbetarnas sk periodlöneutjämnade medeltimförtjänster. Inverkan på medeltimförtjänsten av den kvartalsvisa variationen i arbetsinsatsen inom pappers- och trämasseindustrin, har man därvid eliminerat genom att för varje kvartal använda förhållandet mellan betald och arbetad tid.

Industriarbetarnas genomsnittliga timförtjänst, utan helgdagsersättning då den i pappers- och trämasseindustrin gjorda periodlöneutjämnigen beaktats, var för män 33,64 (33,75) mk och för kvinnor 25,78 (25,84) mk. Inklusiv helgdagsersättning var motsvarande förtjänst för män 34,42 (34,53) mk och för kvinnor 26,42 (26,48) mk.

Procentuella förändringar som skett i industriarbetarnas genomsnittliga förtjänster framgår ur följande tabell. Vid uträkningen av den inom parentes varande siffrorna har beaktats den inom pappers- och trämasseindustrin gjorda periodutjämnigen.

Jämförelse- PERIODER	MÄN	
	Exkl. heldags- ersättning	Inkl. heldags- ersättning
IV/84 - I/85	+ 3,9 (+ 3,5)	+ 3,9 (+3,5)
I/84 - I/85	+10,9 (+10,7)	+10,8 (+10,6)
	KVINNOR	
	Exkl. heldags- ersättning	Inkl. heldags- ersättning
IV/84 - I/85	+2,6 (+2,3)	+2,6 (+2,4)
I/84 - I/85	+9,9 (+9,7)	+9,9 (+9,7)

Semesterpremierna ingår inte i statistikens uppgifter.

Totalmedeltimförtjänstssiffrorna i tabell B innehåller inte separat betalda vardagshelgersättningar. Däremot ingår förhöjningar för övertids- och söndagsarbete i alla genomsnittliga timförtjänster i denna statistik.

A. Teollisuustyöntekijöiden kokonaiskeskituntiansiot ja niiden kehitys vuosineljänneksittäin I/1981 - I/1985
 Industriarbetarnas totalmedeltimförtjänst och dess utveckling kvartalsvis I/1981 - I/1985.

Vuosi ja neljännes År och kvartal	Keskituntiansio Medeltimförtjänst		Indeksi 1939 = 100 Index 1939 = 100		Indeksi III-IV/1951 = 100 Index III-IV/1951 = 100		
	Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor	Kaikki Alla

Tuntiansiot ilman arkipyhäkorvauksia
 Timförtjänster utan vardagshelgersättningar

1981	I	23,04	17,50	27 851	37 840	1 433	1 630
	II	24,67	18,58	29 823	40 174	1 534	1 731
	III	24,18	18,56	29 229	40 131	1 504	1 729
	IV	24,78	19,09	29 956	41 276	1 541	1 778
1982	I	25,84	19,81	31 237	42 833	1 607	1 845
	II	26,81	20,57	32 409	44 477	1 667	1 916
	III	26,22	20,38	31 696	44 066	1 631	1 899
	IV	27,49	21,28	33 231	46 012	1 710	1 982
1983	I	27,83	21,51	33 643	46 509	1 731	2 004
	II	29,55	22,68	35 722	49 040	1 838	2 113
	III	28,90	22,53	34 936	48 714	1 797	2 099
	IV	30,01	23,28	36 278	50 337	1 866	2 169
1984	I	30,45	23,53	36 810	50 877	1 894	2 192
	II	32,87	25,05	39 735	54 163	2 044	2 334
	III	32,18	24,98	38 900	54 013	2 001	2 327
	IV	32,49	25,20	39 275	54 489	2 021	2 348
1985	I	33,66	25,79	40 823	55 893	2 100	2 408

Tuntiansiot arkipyhäkorvauksineen
 Timförtjänster med vardagshelgersättningar

1981	I	23,60	17,95	28 518	38 816	1 467	1 672	1 539
	II	25,26	19,06	30 523	41 216	1 570	1 776	1 642
	III	24,77	19,04	29 931	41 172	1 540	1 774	1 622
	IV	25,38	19,58	30 669	42 340	1 578	1 824	1 664
1982	I	26,45	20,31	31 963	43 919	1 644	1 892	1 731
	II	27,43	21,09	33 145	45 604	1 705	1 965	1 796
	III	26,83	20,89	32 420	45 173	1 668	1 946	1 765
	IV	28,13	21,81	33 992	47 162	1 749	2 032	1 848
1983	I	28,49	22,05	34 426	47 682	1 771	2 054	1 870
	II	30,24	23,24	36 542	50 254	1 880	2 165	1 980
	III	29,58	23,09	35 743	49 930	1 839	2 151	1 948
	IV	30,72	23,86	37 122	51 596	1 910	2 223	2 020
1984	I	31,17	24,11	37 666	52 136	1 938	2 246	2 046
	II	33,63	25,66	40 639	55 488	2 091	2 391	2 196
	III	32,93	25,59	39 792	55 336	2 047	2 384	2 165
	IV	33,26	25,82	40 190	55 834	2 068	2 406	2 186
1985	I	34,44	26,43	41 749	57 283	2 148	2 468	2 260

B. Teollisuustyöntekijöiden palkkatilaston tiedusteluajankohdat sekä työntekijöiden lukumäärät ja kokonaiskeskituntiansiot teollisuusaloittain ja paikkakuntaluokittain I neljänneksellä 1985.
 Industriarbetarnas lönestatistik, enkättidpunkter, antal arbetare och totalmedeltimförtjänster enligt industribransch och ortsklass under I kvartalet år 1985.

Teollisuusala ja paikkakuntaluokka - Industribransch och ortsklass	Tiedustelu- kuukaudet Enkättid- punkter	Lukumäärä Antal		Keskituntiansio, mk Medeltimförtjänst, mk	
		Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor
Malmikaivokset ja rikastamot Malmgruvor och anrikningsver	I-III	2 384	-	40,74	-
I		519	-	40,61	-
II		1 865	-	40,78	-
Kalkkivilouhimot ja rouhimot Kalkstensbrott och- krossverk	I-III	217	69	33,56	24,72
II		213	69	33,67	24,72
Kalkki- ja sementtiteollisuus Kalk- och cementindustri	I-III	1 030	200	32,78	22,95
II		963	189	32,85	22,93
Muu rakennusaineteollisuus Övrig byggnadsämneindustri	I-III	7 507	1 034	31,10	25,97
I		1 578	137	31,93	24,48
II		5 929	897	30,88	26,19
Lasiteollisuus - Glasindustri	I-III	1 135	544	33,90	26,95
II		1 000	544	33,61	26,95
Posliiniteollisuus - Poslinindustri	I-III	427	578	30,08	25,68
I		188	397	29,45	25,82
II		239	181	30,56	25,36
Metalliteollisuus - Metallindustri	I-III	76 452	18 060	32,85	26,20
I		27 208	6 069	33,61	26,77
II		49 244	11 991	32,42	25,90
Rautaa ja terästä valmistavat tehtaat - Järn och stålverk	I-III	2 199	377	34,32	28,77
I		182	11	30,01	..
II		2 017	366	34,72	28,73
Muita metalleja valmistavat tehtaat - Övriga metallverk	I-III	6 798	1 068	37,85	31,31
I		1 277	190	35,59	30,86
II		5 521	878	38,36	31,41
Metallituotetehtaat Metallmanufaktur	I-III	16 592	4 636	31,44	25,34
I		4 691	1 432	33,61	26,57
II		11 901	3 204	30,58	24,81

Teollisuusala ja paikkakunta- luokka - Industribransch och ortsklass	Tiedustelu- kuukaudet Enkättid- punkter	Lukumäärä Antal		Keskituntiansio, mk Medeltimförtjänst, mk	
		Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor
Konepajat, valimot ja laiva- veistämöt - Mekaniska verkstäder, gjuterier och skeppsvarv	I-III	37 608	5 464	33,48	27,19
I		13 133	1 629	35,00	28,11
II		24 475	3 835	32,66	26,78
Sähkökojetehtaat Fabriker för elapparater	I-III	5 739	5 950	29,33	24,95
I		3 939	2 532	30,36	25,76
II		1 800	3 418	26,92	24,32
Autokorjaamot Bilreparationsverkstäder	I-III	7 516	565	30,50	25,71
I		3 986	275	31,85	26,48
II		3 530	290	29,06	24,99
Nahka-, kenkä-, nahkateos- ja kumitavarateollisuus Läder-, sko-, lädervaru- och gummivaruindustri	I-III	3 494	7 076	28,63	23,66
I		786	1 721	28,85	24,16
II		2 708	5 355	28,57	23,50
Kemian perusteollisuus Kemisk industri	I-III	6 054	1 395	35,45	26,73
I		660	174	34,42	25,64
II		5 394	1 221	35,57	26,88
Kemiallistekninen teollisuus Kemiskteknisk industri	I-III	4 722	3 646	29,43	24,37
I		1 982	1 668	29,76	24,79
II		2 790	1 978	29,20	24,04
Tekstiiliteollisuus Textilindustri	I-III	3 264	9 098	30,58	23,45
I		1 292	3 331	31,80	24,23
II		1 972	5 765	29,78	22,98
Villatehtaat - Yllefabriker	I-III	224	726	30,02	24,96
I		112	352	32,07	26,29
II		112	374	28,06	23,79
Puuvilla- ja silkkitehtaat Bomulls- och sidfabriker	I-III	1 265	2 018	31,14	23,88
I		513	746	30,57	23,76
II		752	1 272	31,50	23,96

Teollisuusala ja paikkakuntaluokka - Industribransch och ortsklass	Tiedustelu- kuukaudet Enkättid- punkter	Lukumäärä Antal		Keskituntiansio, mk Medeltimförtjänst, mk	
		Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor
Trikoo- ja sukkatehtaat Trika- och strumpfabriker	I-III	582	4 743	29,66	22,51
I		262	1 627	31,35	22,95
II		320	3 116	28,29	22,29
Muut tekstiilitehtaat Övriga textilfabriker	I-III	1 193	1 611	30,56	24,94
I		405	608	33,47	26,77
II		788	1 003	28,99	23,68
Vaateusteollisuus Beklädnadsindustri	I-III	693	16 611	25,62	23,00
I		153	3 314	24,67	23,10
II		540	13 297	25,90	22,97
Paperi- ja puumassateollisuus ^{1,2} Pappers- och trämasseindustri ^{1,2}	I-III	29 892	7 135	39,28 (39,16)	32,33 (32,23)
I		5 397	1 248	38,63	32,49
II		24 495	5 887	39,43	32,30
Puuhiomot - Träsliperier	I-III	1 477	87	40,21	31,30
I		185	1	37,22	..
II		1 292	86	40,62	31,38
Selluloosatehtaat Cellufabriker	I-III	3 411	511	38,89	33,85
I		824	132	38,17	33,63
II		2 587	379	39,11	33,92
Paperi- ja kartonkitehtaat pappers-kartongfabriker	I-III	12 208	4 340	40,25	33,57
I		1 751	602	40,30	33,85
II		10 457	3 738	40,25	33,53
Kirjapainot ja kirjasitomot Boktryckerier och bokbinderier	I-III	7 803	5 734	37,15	31,60
I		4 583	3 077	39,06	33,01
II		3 220	2 657	34,38	29,90
Saha-, vaneri- ja puuteolli- suus ¹ - Såg-, ganer- och trä- husindustri ¹	I-III	14 082	4 996	28,90	25,19
I		2 840	1 160	29,24	25,32
II		11 242	3 836	28,82	25,15

1 Erillisine apuosastoinen
1 Med olika hjälpavdelningar

2 Kausipalkkatasatut keskituntiansiot suluissa
2 Säsongutjämnade medeltimförtjänster inom parentes

Teollisuusala ja paikkakunta- luokka - Industribransch och ortsklass	Tiedustelu- kuukaudet Enkättid- punkter	Lukumäärä Antal		Keskituntiansio, mk Medeltimförtjänst, mk	
		Miehet Män	Naiset Kvinnor	Miehet Män	Naiset Kvinnor
Sahat - Sågar	I-III	6 776	1 314	29,36	26,48
I		1 095	262	29,47	25,57
II		5 681	1 052	29,34	26,70
Vaneritehtaat - Fanerfabrik	I-III	2 140	2 397	27,58	24,66
I		462	488	27,65	24,49
II		1 678	1 909	27,56	24,71
Puutalo- ja rak. puusepänteoll. ja höyläämöt - Trähus- och byggnads- snickeriindustri och hyvlerier	I-III	3 264	1 082	27,15	25,01
I		790	350	28,20	26,27
II		2 474	732	26,79	24,40
Veneveistämöt - Båtvarv	I-III	684	131	34,02	28,31
II		684	131	34,02	28,31
Puusepäntehtaat Snickerfabriker	I-III	6 003	2 964	27,30	24,33
I		535	114	28,01	24,79
II		5 468	2 850	27,23	24,32
Kauppamyllyt, kovaleipä-, keksi- ja makaroonitehtaat - Handels- kvarnar, knäckebröds-, kex- och makaronfabriker	I-III	1 154	965	32,73	25,94
I		473	439	31,87	26,87
II		681	526	33,32	25,12
Sokeri- ja makeistehtaat Socker- och sötsaksfabriker	I-III	938	1 467	34,24	26,29
I		549	637	36,22	27,33
II		389	830	31,27	25,42
Panimo- ja virvoitusjuomatehtaat Bryggerier och läskedrycksfabriker	I-III	1 615	759	30,77	25,09
I		922	323	31,33	25,72
II		693	436	30,07	24,64
Tupakkatehtaat - Tobaksfabriker	I-III	297	443	33,54	27,78
II		216	360	33,66	28,04
Voimalaitokset ja sähkönjakelu- yhtiöt - Kraft- och ström- distributionsverk	I-III	6 024	684	32,16	23,99
I		1 774	248	32,33	24,20
II		4 250	436	32,10	23,89